

ЕМИЛИЯН СТАНЕВ

МАЙЧИНИ ТРЕВОГИ

chitanka.info

Дунка, която за пръв път стана майка тая пролет, лежеше в гъстите, сочнозелени листа на дивия чесън. Там беше прохладно и мухите не я безпокояха.

Тя беше малка кошута с влажна лъскавочерна муцуна, с големи, кадифенотъмни очи, които гледаха тревожно.

На двадесетина стъпки оттук в гъстака, където ланшната шума още стоеше по клоните, бе скрита първата ѝ рожба — малкото еленче, нашарено с жълтеникави петна и точки. То бе заровено в сухите листа, гдето мъчно може да се различи.

Неговите очи изглеждаха извънредно големи и тъжни. Козината на челото му бе разрошена, а ушите му бяха несъразмерно дълги и смешни. То беше видяло света по-миналата нощ, та сега стоеше кротко зачудено и неподвижно, сякаш беше зашеметено от многообразието на толкова неща, които го заобикаляха. Пред него се чернееше грамадният труп на паднал от снега бук. Едната половина на бука беше обвита в къпини, по другата растяха жълто-кафяви гъби.

В гората беше тихо. Майските часове изпълваха планината с топлина и мир. Пъпките на бука се разлистяха и всеки ден резедавите петна, които се виждаха по дърветата като разкъсан и полепнал из клоните воал, ставаха все по-големи и златистозелени. Долу, в низините, младите гори шумяха с копринено-нежните си листа, сякаш приветстваха топлото слънце.

Дунка се вслушваше във всеки шум. Ето, наблизко прошумя нещо. Кошутата се изправи. Край гъстака се появи бекас. Голямото му око, черно като нощта, видя Дунка. Птицата се стаи и стана невидима. Кошутата се успокои и легна.

Обедните часове бавно отминаваха. Над горите се мятеше ослепителният диск на слънцето. Във въздуха се чуваше жужукането на насекоми. Дърветата хвърляха редки мрежести сенки. Потоците клокочеха напевно в доловете. Орли се виеха над далечните върхове, по които блестеше сняг.

Тънкият слух на кошутата долови нов шум. Някакво животно идваше насам. Тя помириxa въздуха и стана.

Между правите, синкаво-сиви стъбла на гората се показва елен. Той бе хвърлил тежките си рога, та сега на главата му се виждаха къси пънчета, обрасли с мъх. Зимната му козина беше се проскубала и по тялото му личаха по-тъмни и по-светли ивици. Не беше тъй красив и

величествен, какъвто Дунка го знаеше от зимъс. Изглеждаше самотен, неспокоен и плах, сякаш беше болен.

Еленът щеше да мине край гъстака, ала Дунка тропна с предните си нозе и той я забеляза. Приблужи се до нея, подуши черната ѝ муцуна и като замота глава, сякаш искаше да каже, че разбира в какво се състои грижата ѝ, отмина надолу към коритото на потока. И пак настъпи пълната с пролетна негатишина.

Така мина час, два. Слънцето се наклони към запад. По насрещния хълм легна грамадна синкава сянка. Дивите гълъби започнаха да се обаждат. Пригласяйки на тяхната гърлена песен, запяха чинките, дроздовете, дърволазките.

Дунка се успокои. Идваха вечерните часове, а преди да отиде да пасе, трябваше да накърми рожбата си. Тя стана, огледа се и тръгна към гъстака. Не бе изминала и половината от разстоянието, което я отделяше от еленчето, нейните уши, движещи се на всички страни, доловиха друг шум — този път по-обезпокояващ от първия. Откъм селото слизаше човек.

Тия стъпки ѝ бяха познати. Друг път, щом ги чуеше, тя се оттегляше тихичко в гората и чакаше те да отминат. Ала сега трябваше да привлече вниманието на човека върху себе си и да го отклони от гъстака, ако той отиваше натам. Дунка наостри напред уши и тръгна по посока на шума...

Между дърветата се показва зелената униформа на горския надзирател Лазар, светна на слънцето цевта на пушката му. Кошутата се изплаши, но не се върна, а побягна нагоре, тъй че той я видя и се спря.

— Хо, хо! — каза той гласно. — Тук ли си, любезна? Знам, знам, че го криеш наблизо.

Поклати глава и продължи пътя си. Кошутата беше се спряла над пътя и оттам го следеше.

Горският оглеждаше трупите из гората. Търсеше гъби. В ръцете му блестеше острието на ножче.

Той се отдели от пътя си и тръгна право към гъстака. Тялото на кошутата потрепера. Очите ѝ се напълниха с влага. Бледожълтото петно на задницата ѝ се разшири. Страхът от човека се бореше в нея с инстинкта ѝ на майка, готова да се пожертва, за да спаси детето си. Тя

се мъчеше да преодолее ужаса, който я обхвана. А след това тръгна подир горския.

Ето че той влезе в гъстака. През сухите листа прозираше зелената му униформа. Наведе се и започна да реже с ножчето гъбите, израсли по трупа, като свиркаше от задоволство някаква песничка. След това постави гъбите в една торба, която се изпълни. Доволен, седна върху гнилото дърво и запуши. Все още не виждаше еленчето. На три стъпки от него малкото същество сякаш дремеше, неподвижно като детска играчка, чийто цвят се сливаше с цвета на буковите листа.

Дунка гледаше. Хълбоците ѝ се свиваха и разпущаха като мехове. Тя дишаше тежко.

Изведнъж Лазар учудено подвижна, скочи от трупа и се наведе към земята. Отговори му писък, приличен на цвъртенето на мишка...

Майката направи няколко скока и мъчително изблея. Лазаровите ръце бяха хванали малкото.

Ужасена от писъка на рожбата си, тя тичаше нагоре-надолу из гората и блееше. В изплашените ѝ очи гореше мъка и страх.

Горският вече държеше еленчето в ръцете си, както се държи току-що обагнено агне, и галювно му говореше нещо. Без да го изпусне нито за миг, той окачи торбата с гъбите на рамото си и тръгна назад.

Кошутата го последва. Вървеше зад него, спираше се, гледаше с широко разтворени очи, душеше стъпките му като куче и все пак не смееше да го приближи. Той се обърна и я видя. Тя го чу да казва нещо успокоително, ала неговият глас повече я изплаши и тя избяга назад.

— Почакай малко, хубавице, ще ти го върна! — викаше Лазар от пътя.

И той изчезна зад завоя, зад който тя не смееше да се покаже, понеже там се намираще хижата на горските. Остана сама и дълго време гледа с насочени напред уши, с влажни, разширени очи, с тежко дишащи хълбоци. Няколко пъти от гърлото ѝ се изтръгваха тихи, пълни с болка звуци. Стоя така дълго време като закована, после се обърна и тръгна към гъстака. И колкото повече приближаваше към него, толкова по-бързи ставаха скоковете ѝ сякаш беше обзета от безумната надежда, че ще намери там еленчето си.

Но мястото бе празно. Отрязаните гъби се белееха по черното дърво. От корените им течеше обилен сок, бистър като сълзи. По

шумата личаха човешки стъпки и миризмата на горския продължаваше да се носи в топлия въздух.

Кошутата поблея няколко пъти и отново тръгна по Лазаровите стъпки.

Дивите гълъби се обаждаха все по-често. Гласът на кукувицата кънтеше в усойте, като глас на момиче, което вика някого. Дроздовете извиваха чудните си трели, звучно изсвирваха чинките бликащата си от веселие песничка. Синкави сенки лягаха по насрещните ридове.

Кошутата отиде до завоя и там остана притихнала, неподвижна, с насочени напред уши. Не се решаваше да продължи нататък. После се обърна насам-натам и пак се върна в гъстака. Мъка гореше в очите ѝ. Горната ѝ устна, влажна и мъхната, се повдигаше, душейки жадно въздуха. Изведнъж тя клекна и започна да се вслушва.

Горският се връщаше. Сега тя не се реши да го посрещне. Еленчето го нямаше. Защо трябваше да се показва пред очите му? Дунка избяга навътре из гората.

Лазар приближаваше гъстака. Той вървеше бавно с тихи стъпки, сякаш дебнеше. По едно време се спря и майката чу цвъртенето на рожбата си.

Тя настръхна. Жълтото ѝ огледало^[1] се разшири, цялото ѝ същество се насочи към посоката, отдето идваха тия цвъртящи звуци. Тя му се обади и тозчас тръгна към горския.

Лазар стискаше ухото на малкото и по този начин го принуждаваше да цвърчи. Той направи това няколко пъти и всеки път на цвърченето отговаряше късото блеене на Дунка, която приближаваше. Тогава горският остави еленчето и се отдалечи.

Малкото същество веднага се зарови в сухите листа. То разпери и четирите си крака и стана невидимо. Майка му продължаваше да го вика, но то не цвъртеше.

Стъпките на Лазар заглъхнаха по пътя. Тишината отново изпълни гората. Тогава Дунка тръгна към гъстака, като душеше земята.

И ето че видя рожбата си на същото място, заровена в опадалите листа. Проточи дългата си шия, наведе се и започна да ближе еленчето бързо и страстно с грапавия си език, сякаш искаше да измие от тялото му всичко, което беше останало от допира на човешките ръце. И цялото ѝ същество се гърчеше от радост.

Малкото се изправи на слабите си крака и тогава тя видя, че на ухото му блести голямо металическо копче. Изплашена от блясъка на метала, тя го разглеждаше с истински ужас. Ала копчето стоеше мирно на ухото и не заплашваше с нищо нито нея, нито рожбата й... Тя го близна и усети в устата си малко тръпчивия и кисел вкус на алуминия, издраскан с някакви знаци.

Еленчето се завря под нея, намери вимето и блъсна цицата с челото си. Беше гладно. Дунка приклезна. Млякото потече. Очите й се притвориха от нежност. Лека въздишка се изтръгна от ноздрите й.

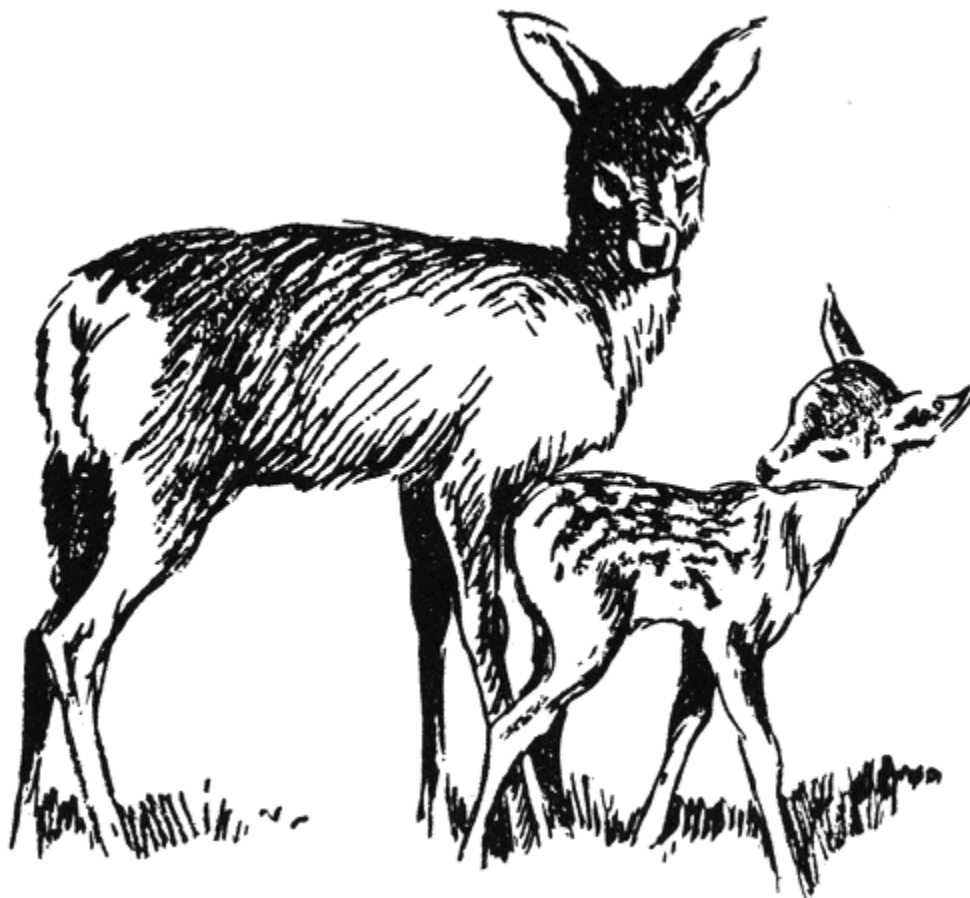
Слънцето се готвеше да залезе. Зад безкрайните ридове на планината гореше алено петно. Червени лъчи, като огнени стрели, лежаха тук-там по сухите листа, по още голите стъбла на буките. Песните на птиците замлъкваха една след друга. Ето само кукувицата се обаждаше долу в младите, шумящи гори и песента на дроздовете пълнеше усойте. Планината се обливаше в синкав здрач. Все по-маслинени изглеждаха горите долу. Постепенно те се разтапяха в цяла гама от цветове — от студено синьо, до тъмномаслено. Рид след рид изчезваше във вечерния здрач. И гората сякаш се оживи. Тук-там из нея се чуваше пращане и тропот. Дивечът отиваше на паша. Майките оставяха децата си, за да се напасат набързо и отново да се върнат при тях.

Дунка накърми еленчето, зарови го в сухите листа и тръгна по рътлината, към соления извор. А като се напи с вода, отиде да пасе на поляната край него. Две сърни излязоха от другия край на гората и лакомо заскубаха сочната трева.

Кошутата пасе час-два и се върна в гъстака. Легна край еленчето да го стопли с тялото си.

Беше вече тъмно. Месецът светеше между голите клони. Вечерникът тичаше из гората и планината шумеше, сякаш течеше голяма река. Малкото се притискаше о топлото тяло на майка си и големите му очи изглеждаха влажно-лъскави под слабата светлина на месеца. След малко то заспа като сито дете. Майка му остана будна да бди. Тъй щяха да прекарат късата майска нощ. А след три, четири дни, когато неговите слабички крака заякнеха, то щеше да следва майка си навред.

---

[1] Огледало се нарича светлото петно върху задницата на сърните и елените. — Б.а. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.